

záväzné právne predpisy a usmerňuje ostatné orgány verejnej správy v oblasti finančnej kontroly a auditu a podobne.

Plnenie úloh centrálnej harmonizačnej jednotky vyplýva z prístupového procesu SR do EÚ a nastavenia systému verejnej vnútornej kontroly v SR. Hlavná úloha centrálnej harmonizačnej jednotky [z angl. Central Harmonization Unit (CHU)] je zjednocovať/harmonizovať legislatívu ustanovenú EÚ s legislatívnym prostredím SR, resp. využívať získané informácie od iných členských štátov s cieľom zjednocovať kontrolné prostredie a zapracovávať zmeny do legislatívneho prostredia členského štátu, metodicky usmerňovať verejnú vnútornú kontrolu, ako aj dohliadať nad dodržiavaním nastaveného legislatívneho prostredia v SR.

Všetky tieto úlohy MF SR ako centrálnej harmonizačnej jednotky sú obsiahnuté v postavení a legislatívnom nastavení pôsobnosti MF SR v tomto zákone.

Okrem úloh súvisiacich s finančnou kontrolou a auditom prislúcha MF SR kompetencia rozhodovať v konaní o porušení finančnej disciplíny a ukladať a vymáhať odvody, penále alebo pokuty podľa § 4 ods. 4 písm. b) a c), avšak MF SR túto kompetenciu využíva iba v prípadoch, ak je to potrebné. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že na konania ohľadom porušenia finančnej disciplíny je v prvom rade, resp. prioritne príslušný Úrad vládneho auditu, avšak ak ide o zložité, závažné alebo komplikované prípady, ktoré si vyžadujú osobitný postup, možno túto kompetenciu priznať MF SR. Môže ísť o špecifické situácie, napríklad keď bude chcieť minister financií SR ako štatutárny orgán ústredného orgánu štátnej správy pre oblasť financií, aby bolo v danom špecifickom prípade správnym orgánom MF SR, prípadne Úrad vládneho auditu a požiada MF SR, aby v danom prípade konalo a rozhodovalo v konaní o porušení finančnej disciplíny. Doterajšia prax si takéto postupy nevyžadovala, avšak s ohľadom na skutočnosť, že Úrad vládneho auditu je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na rozpočet MF SR, a teda ide o podriadenú organizáciu MF SR, je vhodné mať takúto možnosť v zákone č. 357/2015 Z. z. ukotvenú.

§ 4

Úrad vládneho auditu

(1) Zriaďuje sa Úrad vládneho auditu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky so sídlom vo Zvolene. Úrad vládneho auditu s písomným súhlasom ministerstva financií je oprávnený zriaďovať svoje pracoviská.

(2) Úrad vládneho auditu je rozpočtová organizácia svojimi príjmami a výdavkami zapojená na rozpočet ministerstva financií.

(3) Úrad vládneho auditu riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister financií Slovenskej republiky (ďalej len „minister financií“).

(4) Úrad vládneho auditu

- a) vykonáva vládny audit podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov,⁸⁾
- b) rozhoduje v konaní o porušení finančnej disciplíny pri nakladaní s finančnými prostriedkami zo zahraničia poskytnutými na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu, ak ich poskytnutie je podmienkou poskytnutia týchto finančných

prostriedkov, v konaní o porušení finančnej disciplíny štátnou rozpočtovou organizáciou a štátnou príspevkovou organizáciou alebo o porušení finančnej disciplíny inou osobou pri nakladaní s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu, finančnými prostriedkami Európskej únie a prostriedkami mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti; to neplatí, ak ide o rozhodovanie v konaní o porušení finančnej disciplíny prijímateľom pri nakladaní s finančnými prostriedkami Európskej únie podľa osobitného predpisu^{8a)} a s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie poskytnutými Pôdohospodárskou platobnou agentúrou, na ktoré sa vzťahuje osobitný predpis,^{8b)}

- c) ukladá a vymáha odvody, penále alebo pokuty za porušenie finančnej disciplíny pri nakladaní s finančnými prostriedkami zo zahraničia poskytnutými na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu, ak ich poskytnutie je podmienkou poskytnutia týchto finančných prostriedkov, za porušenie finančnej disciplíny štátnou rozpočtovou organizáciou a štátnou príspevkovou organizáciou alebo za porušenie finančnej disciplíny inou osobou pri nakladaní s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu, finančnými prostriedkami Európskej únie a prostriedkami mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti; to neplatí, ak ide o ukladanie a vymáhanie odvodov, penále alebo pokút za porušenie finančnej disciplíny prijímateľom pri nakladaní s finančnými prostriedkami Európskej únie podľa osobitného predpisu^{8a)} a s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie poskytnutými Pôdohospodárskou platobnou agentúrou, na ktoré sa vzťahuje osobitný predpis,^{8b)}
- d) rozhoduje v konaní o porušení finančnej disciplíny pri nakladaní s finančnými prostriedkami poskytnutými ako podiel zaplatenej dane v rozsahu podľa osobitného predpisu,⁹⁾
- e) ukladá a vymáha odvody, penále alebo pokuty za porušenie finančnej disciplíny pri nakladaní s finančnými prostriedkami poskytnutými ako podiel zaplatenej dane,⁹⁾ ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu,
- f) poskytuje súčinnosť ministerstvu financií pri výkone jeho pôsobnosti podľa § 3,
- g) hodnotí kvalitu vykonávania finančnej kontroly a vnútorného auditu,
- h) plní ďalšie úlohy neuvedené v písmenách a) až g), ak tak ustanovujú osobitné predpisy.¹⁰⁾

⁸⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci), zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{8a)} Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 20. 12. 2013) v platnom znení.

- ^{8b)} Zákon č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 113/2018 Z. z.
- ⁹⁾ § 50 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- ¹⁰⁾ Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov, zákon č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Z dôvodovej správy:

V súlade s cieľmi programu ESO z dôvodu zefektívnenia riadenia a koordinácie činnosti bývalých správ finančnej kontroly, ktoré sa zrušujú týmto ustanovením, sa upravuje zriadenie a pôsobnosť Úradu vládneho auditu ako rozpočtovej organizácie svojimi príjmami a výdavkami zapojenej na rozpočet MF SR. Súčasne je v ustanovení upravené, že Úrad vládneho auditu s predchádzajúcim písomným súhlasom MF SR môže zriaďovať pracoviská. Na čele úradu je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister financií. Úrad vládneho auditu bude zriadený z dôvodu zefektívnenia procesu výkonu vládneho auditu a zrýchlenia a optimalizovania výkonu vládnych auditov na základe doterajších praktických poznatkov koordinácie a výkonu vládnych auditov so správami finančnej kontroly, ktoré boli dosiaľ zriadené len v rámci určenej územnej pôsobnosti.

K § 4

Úrad vládneho auditu nahradil predchádzajúce tri rozpočtové organizácie MF SR správy finančnej kontroly (SFK), ktoré mali svoje organizačné usporiadanie nastavené v rámci jednotlivých krajov – SFK BA v rámci Západoslovenského kraja, SFK ZV v rámci Stredoslovenského kraja a SFK KE v rámci Východoslovenského kraja.

V súčasnom nastavení je zriadený len jeden Úrad vládneho auditu s celoslovenskou pôsobnosťou so sídlom vo Zvolene z dôvodu efektívnejšieho fungovania a nastavenia práce rozpočtovej organizácie MF SR. Takéto nastavenie zefektívňuje výkon vládneho auditu vzhľadom na lepšie využitie personálnych kapacít ako MF SR, tak aj Úradu vládneho auditu.

Dôležitou kompetenciou Úradu vládneho auditu je aj jeho kompetencia vo vzťahu k rozhodovaniu, ukladaniu a vymáhaníu sankcií za porušenie finančnej disciplíny. K 1. januáru 2019 došlo k zlúčeniu kompetencií Úradu vládneho auditu vo vzťahu k rozhodovaniu, ukladaniu a vymáhaníu sankcií za porušenie finančnej disciplíny do jedného právneho predpisu, t. j. zákona č. 357/2015 Z. z., nakoľko predtým bola časť jeho kompetencií obsiahnutá aj v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Uvedeným krokom prišlo k zjednodušeniu aplikačnej praxe, nakoľko subjekty mali veľakrát problém s tým, podľa akého zákona majú podať podnet na správne konanie vo veci porušenia finančnej disciplíny, resp. na základe ktorého zákona je Úrad vládneho auditu kompetentným na rozhodovanie, ukladanie a vymáhanie sankcií za porušenie finančnej disciplíny. Úrad vládneho auditu však nemá kompetenciu rozhodovať v konaní o porušení finančnej disciplíny

vo vzťahu k akémukoľvek typu verejných financií, ale len vo vzťahu k tým, o ktorých to ustanovuje zákon č. 357/2015 Z. z., t. j. rozhoduje v konaní o porušení finančnej disciplíny:

- a) pri nakladaní s finančnými prostriedkami zo zahraničia poskytnutými na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je SR viazaná,
- b) pri nakladaní s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu, ak ich poskytnutie je podmienkou poskytnutia finančných prostriedkov podľa písm. a),
- c) štátnou rozpočtovou organizáciou a štátnou príspevkovou organizáciou alebo inou osobou pri nakladaní s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu, finančnými prostriedkami EÚ a prostriedkami mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti; to neplatí, ak ide o rozhodovanie v konaní o porušení finančnej disciplíny prijímateľom pri nakladaní s finančnými prostriedkami EÚ podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov SR a EÚ poskytnutými Pôdohospodárskou platobnou agentúrou, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka.

Vo všetkých ostatných prípadoch je potrebné postupovať naďalej podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, konkrétne podľa § 31 ods. 9, podľa ktorého odvod, penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny pri nakladaní s verejnými prostriedkami ukladá a vymáha orgán vykonávajúci kontrolu, auditujúci orgán alebo orgán dozoru štátu v rozsahu svojej pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi. Inak povedané, ak nie ja na konanie o porušení finančnej disciplíny kompetentný Úrad vládného auditu, prípadne MF SR, na konanie o porušení finančnej disciplíny má kompetenciu ten orgán vykonávajúci kontrolu/dozor, ktorému táto kompetencia na správne konanie musí vyplývať z príslušného právneho predpisu.

§ 5

Finančné riadenie

(1) Orgán verejnej správy je povinný vytvoriť, zachovávať a rozvíjať finančné riadenie, v rámci ktorého zabezpečuje

- a) riadenie rizika a finančnú kontrolu tak, aby sa pri plnení zámerov a cieľov orgánu verejnej správy predchádzalo porušovaniu tohto zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, osobitných predpisov alebo medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná¹¹⁾ a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia,
- b) hospodárnu, efektívnu, účinnú a účelnú realizáciu finančnej operácie alebo jej časti,
- c) overovanie plnenia podmienok na poskytovanie a používanie verejných financií,
- d) vykonanie alebo pokračovanie finančnej operácie alebo jej časti len, ak je v súlade s § 6 ods. 4,
- e) spoľahlivosť výkazníctva, vrátane vytvárania a uchovávanía overiteľného záznamu o finančnej operácii alebo jej časti,
- f) správnosť a úplnosť informácií o vykonávanej finančnej operácii alebo jej časti,
- g) ochranu majetku v správe alebo vo vlastníctve orgánu verejnej správy,

§ 14

Odborné vzdelávanie

(1) Odborné vzdelávanie je priebežné získavanie, obnovovanie, udržiavanie a prehlbovanie teoretických vedomostí a odborných schopností vnútorného audítora alebo vládneho audítora.

(2) Vnútorný audítor a vládny audítor sú povinní absolvovať odborné vzdelávanie, ktoré zabezpečuje ministerstvo financií. Ako súčasť odborného vzdelávania môže výbor uznať aj absolvovanie iných foriem vzdelávania za predpokladu ich odbornej, obsahovej a kvalitatívnej porovnateľnosti s odborným vzdelávaním zabezpečovaným ministerstvom financií, pričom rovnakú vzdelávaciu aktivitu možno do odborného vzdelávania započítať len raz za kalendárny rok.

(3) Ako súčasť odborného vzdelávania môže výbor uznať vnútornému audítorovi alebo vládnenému audítorovi aj jeho samostatnú lektorskú činnosť, ak je po odbornej, obsahovej a kvalitatívnej stránke porovnateľná s odborným vzdelávaním zabezpečovaným ministerstvom financií.

(4) Výbor môže uznať absolvovanie iných foriem vzdelávania alebo vykonávanie lektorskej činnosti na základe žiadosti o uznanie absolvovania iných foriem vzdelávania alebo žiadosti o uznanie vykonávania lektorskej činnosti. Vnútorný audítor alebo vládny audítor predkladá žiadosť podľa prvej vety výboru spolu s dokladmi preukazujúcimi absolvovanie inej formy vzdelávania alebo vykonávanie lektorskej činnosti preukazujúcimi termín ich konania, obsahovú náplň, meno a priezvisko prednášajúceho najneskôr do 20 pracovných dní od ich realizácie. Vyjadrenie k žiadosti o uznanie absolvovania iných foriem vzdelávania alebo k žiadosti o uznanie vykonávania lektorskej činnosti zašle výbor vnútornému audítorovi alebo vládnenému audítorovi najneskôr do 30 pracovných dní od jej predloženia.

(5) Vnútorný audítor a vládny audítor sú povinní v každom kalendárnom roku absolvovať najmenej 20 hodín odborného vzdelávania. Vnútorný audítor a vládny audítor vymenovaní v prvom polroku sú povinní absolvovať najmenej desať hodín odborného vzdelávania v príslušnom kalendárnom roku. Vnútorný audítor a vládny audítor vymenovaní v druhom polroku príslušného kalendárneho roka sú povinní absolvovať najmenej 20 hodín odborného vzdelávania až v nasledujúcom kalendárnom roku.

(6) Povinnosť podľa odseku 5 sa nevzťahuje na vnútorného audítora a vládneho audítora počas krízovej situácie^{20b)} alebo mimoriadnej situácie.^{20c)} Ak pominie situácia podľa prvej vety, vnútorný audítor alebo vládny audítor postupujú podľa odseku 5.

(7) Povinnosť podľa odseku 5 sa nevzťahuje na vnútorného audítora a vládneho audítora z dôvodu materskej dovolenky, rodičovskej dovolenky, dočasnej pracovnej neschopnosti dlhšej ako 60 pracovných dní alebo z dôvodov, ktoré ustanovuje osobitný predpis.²¹⁾ Ak pominú dôvody podľa prvej vety, vnútorný audítor a vládny audítor postupujú rovnako podľa odseku 5.

(8) Splnenie podmienok odborného vzdelávania overuje výbor.

^{20b)} Čl. 1 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.

^{20c)} § 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ Napríklad § 55 ods. 1 písm. i), § 101 a 102 zákona č. 55/2017 Z. z.

Z dôvodovej správy:

Z dôvodu zabezpečenia neustáleho prehlbovania kvalifikácie a udržiavania si odbornej spôsobilosti po celý čas vymenovania vnútorného audítora alebo vládneho audítora sa zavádza proces odborného vzdelávania. Systém odborného vzdelávania má zabezpečiť, aby výkon vnútorných auditov alebo vládnych auditov viedli iba takí vnútorní audítori alebo vládni audítori, ktorí majú dostatočnú odbornú spôsobilosť, ktorí nielen nadobudli absolvovaním kvalifikačnej skúšky, ale neustále si ju prehľbujú.

K § 14

Neustále vzdelávanie a rozširovanie vedomostí auditorov je základom pre odborný a kvalitný výkon vnútorného auditu alebo vládneho auditu. Pokiaľ by vymenovaný vnútorný audítor alebo vládny audítor nedodržali povinnosť odborného vzdelávania, môžu byť podľa zákona č. 357/2015 Z. z. odvolaní.

Odborné vzdelávanie vo všeobecnosti zabezpečuje MF SR, ktoré taktiež vedie o odbornom vzdelávaní vymenovaných vnútorných audítorov a vládnych audítorov evidenciu. Vymenovaný vnútorný audítor a vládny audítor sa môže okrem vzdelávania zabezpečovaného MF SR zúčastňovať aj vzdelávaní organizovaných inými inštitúciami. Účasť na takomto vzdelávaní môže výbor pre vnútorný audit a vládny audit uznať na základe žiadosti vnútorného audítora alebo vládneho audítora, ktorú je potrebné výboru predložiť do 20 pracovných dní odo dňa realizácie predmetnej vzdelávacej aktivity. Prístup výboru k uznávaniu vzdelávania je stanovený v metodike posudzovania odborného vzdelávania vnútorných audítorov a vládnych audítorov, ktorá tvorí prílohu č. 1 štatútu výboru pre vnútorný audit a vládny audit. Vo všeobecnosti platí, že do odborného vzdelávania môže výbor pre vnútorný audit a vládny audit uznať aj iné absolvované vzdelávanie ako to, ktoré organizuje MF SR, pokiaľ je téma vzdelávania po obsahovej, odbornej a kvalitatívnej stránke porovnateľná s odborným vzdelávaním organizovaným MF SR. Rovnako ako absolvované vzdelávanie môže výbor pre vnútorný audit a vládny audit uznať do odborného vzdelávania aj samostatnú lektorskú činnosť s rovnakou podmienkou, aby prednášaná téma bola po obsahovej, odbornej a kvalitatívnej stránke porovnateľná s odborným vzdelávaním organizovaným MF SR.

Odborné vzdelávanie by malo byť také, aby zabezpečovalo pre audítorov aktuálne informácie v oblastiach, ktoré sa týkajú výkonu ich vnútorného auditu alebo vládneho auditu, a mohli ich pri výkone auditu využívať. Preto by téma odborného vzdelávania mala zodpovedať postaveniu vnútorného audítora alebo vládneho audítora. Z tohto dôvodu sa témy absolvovaného odborného vzdelávania uznávajú len raz za kalendárny rok. Do odborného vzdelávania by sa nemalo započítavať základné vzdelávanie, resp. vzdelávanie v takých oblastiach, z ktorých audítor absolvoval kvalifikačné skúšky, lebo sa očakáva, že dané oblasti ovláda. Do odborného vzdelávania sa však môže započítať práve prípadná aktualizácia alebo novelizácia takýchto predpisov. Môže to byť napríklad novela zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ale nie opakovanie vzdelávania, ktorého témou by bol tento zákon bez prípadnej ďalšej novelizácie. Rovnako to platí aj pri ostatných témach odborného vzdelávania.